

УДК 81'373.2+81'24+81'255.4 : 791.45

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.42.1.14>**РЕАЛІЇ ТЕЛЕСЕРІАЛУ «БРІДЖЕРТОНИ» У ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОМУ
ТА ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОМУ ВИМІРІ****REALIA OF THE TV SERIES 'BRIDGERTON' IN LINGUOCULTURAL AND
COUNTRY-SPECIFIC LINGUISTIC DIMENSIONS****Борисенко Н.Д.,***orcid.org/0000-0002-2713-4864**кандидат філологічних наук, доцент,**завідувач кафедри англійської філології та перекладу**Житомирського державного університету імені Івана Франка***Славова Л.Л.,***orcid.org/0000-0001-8035-1801**доктор філологічних наук, професор,**професор кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови**Київського національного університету імені Тараса Шевченка***Кодубовська О.О.,***orcid.org/0000-0002-1470-3079**кандидат філологічних наук, доцент,**доцент кафедри англійської мови та прикладної лінгвістики**Житомирського державного університету імені Івана Франка***Антонюк Н.М.,***orcid.org/0000-0002-6297-0737**кандидат педагогічних наук, доцент,**доцент кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови**Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

У статті досліджено та систематизовано реалії американського стрімінгового телесеріалу «Бріджертони», дії якого відбуваються у Лондоні епохи Регентства, де суспільство є расово толерантним завдяки тому, що королева Шарлотта є темношкірою, у лінгвокультурологічному та лінгвокраїнознавчому вимірах. Запропоновано класифікацію реалій, які відображають побут аристократії та соціокультурне середовище епохи Регентства та є унікальними для британського суспільства або типовими для аристократичних верств європейських монархій. Методика дослідження включала 3 етапи. На першому етапі шляхом випадкової вибірки у телесеріалі «Бріджертони» виокремлено моно- та полілексми на позначення реалій, пов'язаних з аристократичним культурним кодом доби Регентства. На другому етапі за допомогою класифікаційного методу було виокремлено чотири групи реалій. Третій етап включив узагальнення результатів розвідки на основі використання загальнонаукових методів індукції та синтезу. Кожна група поділяється на підгрупи залежно від функціональної ролі та культурного значення. Перша група складається з власних назв, які об'єднують реально існуючі та вигадані топоніми та антропоніми. До другої групи включено номінації осіб за соціальними та функціональними ознаками: монарші та дворянські титули, титули осіб, що не належать до знаті, номінації професій осіб, які обслуговували життя представників аристократії та назви, пов'язані із виконанням соціальних ролей в аристократичному колі. Третя група об'єднує реалії соціального життя, що включають назви, соціальних феноменів та світських подій. До четвертої групи належать реалії побуту, що поділяються на номінації їжі та напоїв, одягу та аксесуарів та речей епохи Регентства. Запропонована класифікація створює комплексну основу для аналізу взаємозв'язку мови, культури та історичного контексту.

Ключові слова: реалія, семантика, лінгвокультурологічний аспект, лінгвокраїнознавчий аспект, телесеріал, епоха Регентства.

This article investigates and systematizes the realia of the American streaming TV series *Bridgerton*, whose action takes place in Regency-era London, where society is racially tolerant due to Queen Charlotte being portrayed as Black, within the linguocultural and country-specific linguistic dimensions. A classification of realia is proposed. It reflects the life-style of the aristocracy and the socio-cultural environment of the Regency period. These realia are unique to British society or typical for the aristocratic classes of European monarchies. The research methodology included three stages. At the first stage, through random sampling in the TV series *Bridgerton*, mono- and polylexemes designating realia related to the aristocratic cultural code of the Regency era were identified. At the second stage, four groups of realia were distinguished using a classification method. The third stage involved generalizing the research results based on the use of general scientific methods of induction and synthesis. Each group is further divided into subgroups depending on their functional role and cultural significance. The first group consists of proper names, which unite both real and fictional toponyms and anthroponyms. The second group includes designations of persons according to social and functional characteristics: royal and noble titles, titles of persons not belonging to the nobility, designations of professions servicing the lives of aristocratic representatives, and terms related to the performance of social roles within the aristocratic circle. The third group

encompasses realia of social life, including names of social phenomena and secular events. The fourth group comprises realia of everyday life, divided into designations of food and beverages, clothing and accessories, and objects of the Regency era. The proposed classification provides a comprehensive foundation for analyzing the interrelation of language, culture, and historical context.

Key words: realia, semantics, linguocultural aspect, country-specific linguistic aspect, television series, Regency era.

Постановка проблеми. У сучасній лінгвістиці телесеріали набувають популярності як об'єкт лінгвістичних розвідок та пропонують багатий та динамічний мовленнєвий матеріал, що включає автентичні приклади розмовного спілкування у різноманітних соціальних та ситуативних контекстах. Вербальна складова серіалів може бути використана для вивчення соціолінгвістичних, дискурсивних, комунікативних, лінгвокультурних та прагматичних параметрів мовлення [13]. Водночас створений для сприйняття через зоровий та слуховий канали аудіовізуальний ряд телефільму та, в першу чергу, присутні у ньому реалії, направлені на відтворення атмосфери конкретної історичної епохи, на тлі якої відбувається перебіг подій.

Історичні реалії – це мовні одиниці, які позначають предмети, явища, поняття або культурні елементи, що існували у певний період історії суспільства. Від сучасних реалій останні відрізняються тим, що можуть бути незрозумілими не лише представникам інших спільнот, а й молодому поколінню вихідної культури, відтворюючи соціальну чи культурну дійсність, яка більше не існує [3]. У сучасних історичних творах такі реалії використовуються для того, щоб створити у цільового сприймача ефект присутності у певній епосі та культурі [4]. Водночас реалії можуть бути пов'язані не з певною спільнотою, а з її окремою верствою, наприклад, **реалії аристократичного життя**, що є зрозумілими для всіх представників знаті в Європі, проте є не обов'язково відомими тим, хто не слідкує за життям європейського вищого класу.

Дії костюмованого серіалу «Бріджертони» відбуваються у Лондоні початку XIX століття, де історична особа, королева Шарлотта, представлена темношкірою жінкою, яка користуючись владою здійснює перетворення в британському суспільстві та робить його більш расово толерантним [15]. Незважаючи на такий альтернативний погляд на історію, у серіалі «Бріджертони» відображено реальне життя вищого світу Великобританії на початку XIX століття, а він демонструє всі ознаки історичних багатосерійних фільмів, які дозволяють створити контент, що дає змогу сучасному глядачеві зануритися у епоху Георга III.

Одним із основних засобів, що створюють історичний фон, на тлі якого розгортаються події фільму, є реалії, під якими у розвідці розуміємо лексичні одиниці, які номінують характерні для

вихідної культури або соціального прошарку явища [27; 12]. Їх розглядають не лише як семантичні одиниці без точних відповідників, а й як маркери національної ідентичності, соціальної та культурної специфіки спільноти [10]. Західноєвропейські дослідники наголошують, що робота з реаліями виходить за межі суто мовної проблематики і охоплює культурологічний аспект комунікації, формуючи в читача або слухача уявлення про чужу країну та культуру [22].

Проблема класифікації реалій залишається актуальною та потребує теоретичного обґрунтування засад їх систематизації, зокрема критеріїв віднесення до певних груп і методів опису цих груп. Наразі продуктивним видається використання тематичного або ідеографічного принципу класифікації лексики, який дозволяє взяти до уваги не лише лексичне значення одиниці, а й фонове, що демонструє лінгвокраїнознавчі та лінгвокультурологічні характеристики слова.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні лінгвістичні підходи до вивчення *реалій* у кіно й серіалах прагнуть поєднати лексико-семантичний аналіз із соціокультурною інтерпретацією: *реалія* розглядається не тільки як мовна одиниця з проблемою еквівалентності в перекладі, але як маркер національної ідентичності, соціального статусу та культурних наративів, що вимагатиме комплексних методів вивчення [32]. Наразі у наукових дослідженнях розглянуто способи передачі англійських реалій українською мовою в кіноперекладі, зокрема описано стратегії доместикації та форенізації, а також застосування морфологічних і стилістичних трансформацій [1]. Окрему увагу приділено відтворенню культурно-специфічної лексики (реалій та ірреалій) у художніх і нехудожніх текстах, з акцентом на зміни у перекладацьких стратегіях і їхній зв'язок із проблемою культурної ідентичності [29].

Популярність стрімінгового американського серіалу «Бріджертони» серед глядачів та той факт, що він торкається проблем расової рівності, сприяла появі цілої низки наукових статей, присвячених дослідженню феномена серіалу і направлених на аналіз стереотипізації у зображенні представників певної раси [21; 24].

Поглиблення розуміння безеквівалентної лексики [8], до якої належать реалії, а також вивчення їхнього статусу та ролі у створенні художнього тла, на якому розгортаються події твору [6],

привертають увагу лінгвістів. Постійною залишається увага до виокремлення та опису окремих груп реалій [7] та способів їх відтворення у перекладі [9]. Хоча ідеографічний принцип класифікації лексики наразі використовується для укладання ідеографічних словників [11], він може бути використаний для виділення груп та підгруп реалій та створення їх лексико-семантичної класифікації [2; 14].

Постановка завдання. Наша розвідка присвячена виокремленню та класифікації реалій американського серіалу компанії Нетфлікс «Бріджертони» [15], де події відбуваються у Лондоні епохи Регентства та знайомлять глядачів з долею нащадків благородної та заможної родини Бріджертонів. У представленому у серіалі альтернативному світі Георг III та королева Шарлотта встановили расову рівність та надали аристократичні привілеї вихідцям з африканського континенту, що дозволяє віднести телефільм до жанру альтернативної історії. Водночас серіал належить до жанру історичної, костюмованої та романтичної драми, у якому змодельовано багатовимірний світ альтернативного аристократичного Лондона початку XIX століття.

Методика дослідження. Дослідження базується на лінгвокультурологічному та лінгвокраїнознавчому підходах до вивчення реалій, а також на виокремленні й описі їхніх окремих груп, що належать до сфери життя британської аристократії.

На першому етапі шляхом випадкової вибірки у телесеріалі «Бріджертони» виокремлено реалії, що описують життя аристократії та є унікальними для британського соціуму або для аристократичної спільноти Європи. До вибірки було включено як реально існуючі, так і вигадані авторами серіалу реалії з метою більш повного відображення світу альтернативної історії епохи Регентства. Довідникові джерела [20] та тлумачні онлайн словники англійської мови [16; 17; 19; 23; 25; 28; 30] використовувалися для встановлення значення реалій епохи. На другому етапі за допомогою класифікаційного методу було виокремлено чотири групи реалій. Третій етап включив узагальнення результатів розвідки на основі використання загальнонаукових методів індукції та синтезу. На цьому ж етапі було сформульовано подальші перспективи розвідки.

Виклад основного матеріалу. Класифікація реалій телесеріалу «Бріджертони» відбувається на основі ідеографічного або тематичного принципу класифікації лексики [18] та визначення реалій, запропонованого Р.П. Зорівчак [5], відпо-

відно до яких до складу реалій включаємо моно- та полілексеми, що описують унікальні ознаки життя британської аристократії епохи Регентства, зображені у телесеріалі. Аналіз вербальної складової телесеріалу дозволив нам виокремити декілька груп таких реалій.

Хоча не всі дослідники відносять власні назви до реалій [26; 31], з огляду на їхній унікальний характер та роль у формуванні історичного контексту британської культури й аристократичного життя, ми включаємо їх до нашої класифікації.

До *першої* групи відносимо **власні назви**, що включають топоніми, які пов'язані із життям аристократії та номінують реально існуючі міста (*Newmarket* – місто у західному Саффолку колінз), райони Лондона (*Mayfair* – модний район на заході центрального Лондона Колінз), парки (*Hampstead Heath* – популярна зона відпочинку біля житлового району Хемпстед у північному Лондоні [17]), майдани (*Grosvenor Square* – великий майдан у центральному Лондону [28]), вулиці (*Park Lane* – широка вулиця в центрі Лондона біля Гайд Парку, відома дорогими готелями та будинками [23]; *Regent Street* – вулиця в центральному Лондоні, що є популярним місцем шопінга [23]); ринки (*Tattersall's* – великий ринок коней у Лондоні, заснований у XVIII ст. [17]). Серед окремих будівель знаходимо назви палаців (*St. James Palace* – палац на вулиці Пелмел у центральному Лондоні, що був резиденцією британських монархів з 1697 до 1837 рр. [17]), Лондонських клубів (*White's* – найстаріший та один з найбільш відомих клубів для джентльменів [28]). До цієї ж підгрупи відносимо вигадані назви резиденцій героїв (*Hastings House* – назва резиденції герцога та герцогині Гастінгс, *Danbury House* – резиденція леді Денбері).

Другу підгрупу першої групи утворюють антропоніми, що включають імена (*Violet* – вдова віконт Бріджертона) та прізвища (*Featherington* – сім'я баронів, *Bridgerton* – сім'я головних героїв) вигаданих героїв серіалу та номінації історичних осіб (*Byron* – шостий барон, 1788–1824, британський поет-романтик, відомий своїми пристрасними любовними романами [17]).

Друга група, яку поділяємо на декілька підгруп, включає **номінації осіб за різноманітними ознаками**. Перша підгрупа об'єднує аристократичні та монарші титули, серед яких почесні звання монарших осіб, наприклад, *Her Majesty* та звертання до монархів *Your Majesty*, де *Majesty* – титул, який використовуються, коли звертаються до короля чи королеви або говорять про неї [16]; дворянські титули, наприклад,

viscountess – жінка, що має титул віконтеси або є дружиною віконта [16], *earl* – у Британії дворянин, чий ранг є нижчим за маркіза та вищим за віконта [17]. Дворянські титули використовуються як окремо, так і в комбінації з прізвищами, наприклад, *Baron Featherington*, де *baron* – представник дворянства найнижчого рангу [17]. До цієї підгрупи включаємо титули, що використовуються перед прізвищами всіх представників аристократії незалежно від рангу відповідно до статі: *lord* для чоловіків та *lady* для жінок, наприклад, *Lord Bridgerton*, *Lady Whistledown*. Звертання до представників аристократії, наприклад, *my lady*, що є звертанням до титулованої жінки [17], *my lord* – звертання до титулованого чоловіка, єпископа або судді [17], *your grace* – звертання до герцога, герцогині або архієпископа [17], також відносимо до цієї підгрупи. Префікс *the Right Honorable*, що є титулом поваги для графа, віконта та барона [17], наприклад, у зверненні *the Right Honorable Lady Featherington*, а також префікс *Sir*, який використовується перед іменем лицаря або баронета [17], як-от, *Sir Walter Raleigh*, віднесено до першої підгрупи.

Друга підгрупа включає титули, що використовуються для номінації осіб, які не належать до аристократичного кола, наприклад, у звертанні до чоловіків знаходимо *Mister* або *Mr.* (*Mister Duncan Lewis*). Звертання до незаміжніх жінок містить титул *Miss* (*Miss Thompson*), до заміжніх – титул *Mrs.* (*Mrs Varley*). До третьої підгрупи належать номінації професій осіб, які обслуговували життя представників аристократії, наприклад, *footman* – слуга, що відкриває двері або подає напої та носить уніформу [17], *maid* – жінка-служниця [17]. Четверта підгрупа об'єднує назви, пов'язані із виконанням соціальних ролей в аристократичному колі, наприклад, *debutante* – молода жінка з вищого класу, яку представляють світському суспільству зазвичай під час офіційного балу [17]; *dowager* – вдова, яка має титул та майно завдяки шлюбу [16]; *society matron* – жінка у поважному віці, що належить до вищого класу та користується повагою [16]; *chaperone* – старша жінка, яка супроводжувала молоду незаміжню жінку на світських заходах та несла відповідальність за її поведінку [23]; *heir* – людина, що має право успадкувати гроші, майно чи титул особи після її смерті [17].

Реалії на позначення **соціального життя** вищого світу, представленого у серіалі, об'єднано у *третьою* групу. До першої підгрупи відносимо назви соціальних феноменів, наприклад, *social calendar* – список світських заходів та їхні

дати протягом конкретного року, що є важливими для певної групи осіб [16], *social season* – сезон найбільш важливих світських подій [30]; *The London season* – низка соціальних щорічних подій у Лондоні чи поблизу [23], *debut* – презентація дебютантки світського сезону [17]; *the ton* – модне суспільство, представники вищого часу за часів епохи Регентства [19]; *dowry* – сума грошей чи майно, які батьки жінки передають чоловікові, за якого вона виходить заміж [16].

Другу підгрупу третьої групи утворюють реалії, що номінують події світського життя, наприклад, *ball* – велика офіційна подія, де люди танцюють [16]; *Merriweather Tea* – чаювання [15].

Четверту групу складають реалії на позначення **побуту**, у першу підгрупу цієї групи входять номінації їжі, наприклад, види сиру: *Double Gloucester* – вид твердого англійського сиру, що має помаранчевий колір та м'який смак, який спочатку виробляли у Глостерширі [28]; *Stilton* – різновид англійського сиру зі смужками блакитної цвілі та сильним смаком [28] або напоїв: *punch* – гарячий чи холодний напій, що виготовляється шляхом змішування води, фруктового соку, спецій та зазвичай вина або іншого алкогольного напою [28].

Друга підгрупа об'єднує назви одягу та аксесуарів, наприклад, *court dresses* – офіційні сукні, в яких потрібно було з'являтися при королівському дворі [25]; *trousseau* – одяг та особисті речі, що збирала жінка, яка незабаром мала вийти заміж, для подружнього життя [16]; *pelisse* – довгий плащ або пальто, виготовлені з хутра або підкладені чи оздоблені хутром [25]. До третьої підгрупи відносимо речі епохи Регентства, наприклад, *landau* – чотириколісна карета з дахом, що відкривається [28]; *royal stationery* – офіційні бланки або папір для листів, що використовувалися членами королівської родини, зокрема королевою, для написання листів та офіційних повідомлень [15]; *miniature* – маленький портрет потенційного залицяльника, які дівчата могли вивчати, щоб знати його в обличчя [15]; *dance card* – картка, на якій жінка зазначає імена своїх танцювальних партнерів для кожного танцю напередодні балу [17].

Висновки. Розвідка дозволила виділити **чотири** групи реалій, що презентують альтернативну історію британської аристократії епохи Регентства, зображену в американському стрімінговому телесеріалі «Бріджертони». Перша група реалій об'єднує топоніми та антропоніми; до другої належать номінації осіб, що включають титути та назви соціальних ролей; третя група складається з лексем, що описують соціальне

життя епохи Регентства. І, нарешті, четверта – це реалії побуту, які поділяються на їжу та напої, одяг і речі. Така класифікація дозволяє системно досліджувати багатовимірний світ серіалу. Не зважаючи на те, що телесеріал знято у жанрі альтернативної історії, його автори використовують такі реалії, які є характерною ознакою епохи Регентства з метою створення враження у глядачів, що телесеріал присвячено історичним подіям, що могли мати місце.

Подальші перспективи дослідження полягають у виокремленні та систематизації реалій, що відображають унікальні риси життя британської аристократії на основі історичних джерел, а також у створенні глосарію реалій епохи Регентства. Такий глосарій сприятиме глибшому розумінню культурно-історичного контексту та стане корисним інструментом для лінгвокультурологічного та лінгвокраїнознавчого аналізу англійських текстів і медіа.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Борисенко Н. Д., Садловська О. С. Відтворення англійських реалій у українському кіноперекладі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2018. Вип. 1 (87). С. 48–52.
2. Борисенко Н. Д., Славова Л. Л., Кодубовська О. О. Художній світ реалій американських університетів: лінгвокраїнознавчий та лінгвокультурологічний аспекти. *Закарпатські філологічні студії*. 2023. Вип. 27. Т. 1. С. 82–86.
3. Возна М. О., Славова Л. Л., Антонюк Н. М. Відтворення онімного простору Давньої Русі в англійських академічних текстах. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2024. № 103. С. 53–70.
4. Грон Ю. В. Специфіка перекладацьких перетворень українською мовою комедійно-драматичного серіалу «Дивовижна місіс Мейзл». *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика». 2020. Вип. 31. Том 1. С. 323–327.
5. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англійських перекладів української прози). Львів : Вид-во при Львівському університеті, 1989. 216 с.
6. Іванілова В. О. Реалії в художньому тексті: перекласти не можна опустити... *Типологія мовних значень у діяхронічному та зіставному аспектах*. 2018. Вип. 35-36. С. 70–80.
7. Колпакова Є. С., Гнедкова О. Г. Особливості класифікацій слів-реалій. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2024. Том 35 (74) № 6. С. 107–114.
8. Мукатаєва Я. В. Слова-реалії як вид безеквівалентної лексики та їх класифікація. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2022. № 55. С. 174–177.
9. Погрібна Т. А. Реалії як етнокультурні маркери в художньому тексті та їх переклад. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2016. Вип. 10(2). С. 276–281.
10. Семенова О., Герасько М. Національно-культурна ідентичність українського суспільства у контексті сучасних гуманітарних викликів. *Науковий журнал «Українознавчий альманах»*. 2023. № 33. С. 45–53.
11. Середницька А. Я. Етапи створення ідеографічного словника дієслівної лексики. *Збірник наукових праць «Нова філологія»*. 2020. № 80. Том II. С. 210–215.
12. Baker M. In Other Words: A Coursebook on Translation. London – New York : Routledge, 1992. 327 p.
13. Bednarek M. Language and Characterisation in Television Series: A corpus-informed approach to the construction of social identity in the media. Amsterdam / Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2023. 265 p.
14. Borysenko N., Slavova L., Kodubovska O., Matushevskaya N. Culture-specific items in the source and target literary texts : classification of translation strategies. *Forum for Linguistic Studies*. 2024. № 6 (1), 1988. <https://doi.org/10.59400/FLS.v6i1.1988>
15. Bridgerton. URL: <https://www.netflix.com/watch/80232920>
16. Cambridge Free English Dictionary and Thesaurus. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/>
17. Collins English Dictionary URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/>
18. Cruse D. A. Meaning in Language: An Introduction to Semantics and Pragmatics (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press, 2013. 497 p.
19. Dictionary.com URL: <https://www.dictionary.com/>
20. Encyclopedia Britannica URL: <https://www.britannica.com/>
21. Harris T. M., Sanders M. S. Bridgerton: A Case Study in Critical Cultural Approaches to Racial Representations in Popular Culture. *The Handbook of Critical Intercultural Communication*, Second Edition. Book Editor(s): Th.K. Nakayama, R. T. Halualani. Hoboken : Wiley-Blackwell, 2024. P. 465–472.
22. Hofstede G. Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 2001. 596 p.
23. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com/>

24. Lynn E. Quasi-color consciousness: Casting, race, and sexual violence in Netflix's *Bridgerton*. *Journal of Popular Culture*. 2024. № 57(5–6). P. 308–319.
25. Merriam-Webster: America's Most Trusted Dictionary. URL: <https://www.merriam-webster.com/>
26. Newmark P. A Textbook of Translation. New York : Prentice Hall International, 1988. 292 p.
27. Nida E. A. Exploring Semantic Structures. München : Wilhelm Fink Verlag, 1975. 234 p.
28. Oxford Learner's Dictionary. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>
29. Razumna K., Movchan M. Realia vs irrealia in non-fiction vs fiction texts: A case study of translation. *Forum for Linguistic Studies*. 2024. 6(1), 1946.
30. The Free Dictionary. URL: <https://www.thefreedictionary.com/>
31. Venuti L. The translator's Invisibility : A History of Translation. London : Routledge, 1995. 353 p.
32. Wang Y., Daghigh, A. J. Two Decades of Audiovisual Translation Studies: A Bibliometric Literature Review. *SAGE Open*. 2024. 14(3). 10.1177/21582440241274575

Дата першого надходження рукопису до видання: 22.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 30.10.2025

Дата публікації: 28.11.2025